

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „I1“ 2016-06-07 SKUNDO**

2016 m. liepos 15 d. Nr. S-148 (7-111/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės
Jelenai Krochmalieni
mokesčių mokėtojo įgaliotiems atstovams T. J. ir G. M. ,
Muitinės departamento atstovei Andrei Pakalniškei

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

2016 m. liepos 5 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „I1“ (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016-05-23 sprendimo Nr. 1A-210, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2016-03-03 sprendimą Nr. 18KP-04-178, kuriuo Vilniaus TM pripažino Pareiškėją (prekių gavėjas) solidariu skolininku kartu su Olandijos įmone „S1“ (*P., O. P. 140, N.*) (procedūros vykdytojas) ir įregistravo mokestinę prievolę muitinei: 2566 Eur maitą, 2294 Eur pridėtinės vertės mokesį (toliau – PVM), 90 Eur PVM delspinigius ir 486 Eur baudą, iš viso 5436 Eur.

Vilniaus TM pripažino Pareiškėją solidariu skolininku kartu su Olandijos įmone „S1“ dėl nebaigtos Bendrijos tranzito procedūros pagal Olandijos muitinės „Rotterdam/Reeweg simplified proc.“ poste ginčo prekėms (bananai, 1080 pakuočių, bruto – 21 600 kg) 2015-10-15 įformintą tranzito lydintįjį dokumentą (T1) MRN 15NL0005101837F4F0. Deklaracijoje nurodytas procedūros vykdytojas – Olandijos įmonė „S1“, prekių gavėjas – Pareiškėjas. Paskirties muitinės įstaiga – Vilniaus TM Vilniaus krovinių postas „Paneriai“, procedūros įvykdymo terminas – 2015 m. spalio 23 d.

Per nustatytą terminą Olandijos muitinė O. P. , kad prekė buvo pateikta paskirties įstaigai, todėl pradėjo tyrimą – 2015 m. spalio 30 d. Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis išsiuntė žinutę IE142 „Tyrimo užklausa“. Vilniaus TM 2016 m. sausio 8 d. raštu Nr. (8.1/04)-2V-367 išsiuntė pranešimą apie muitinio tranzito procedūros neužbaigimą procedūros vykdytojui įmonei „S1“ prašydama pateikti dokumentus, nurodytus Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – BMKĮN), 366 straipsnyje, tačiau šis registruotu paštu siųstas pranešimas buvo gražintas muitinei, nes įmonė jo neatsiėmė pašte.

Muitinės tarpininkas UAB „T1“ 2016 m. sausio 12 d. raštu Nr. MT-207 informavo Vilniaus TM, kad šio ginčo prekėms Vilniaus oro uosto poste buvo įforminta eksporto deklaracija Nr.

15LTVR5000EK0A3B94 (2015-10-19) ir kad su TIR knygele Nr. AX78463054, MRN 15LTVA100014BEEC43 prekės išgabentos į Baltarusijos Respubliką.

Vilniaus TM 2016 m. sausio 12 d. raštu Nr. (8.1/04)-2V-578 informavo Pareiškėją, kad prekės, kurios buvo įvežtos į Bendrijos muitų teritoriją ir kurioms buvo įforminta muitinio tranzito deklaracija T1 MRN 15NL0005101837F4F0, neužbaigus tranzito procedūros, neįgijo Bendrijos prekių muitinio statuso. Tokiomis aplinkybėmis ginčo prekes deklaravus eksporto procedūrai, joms neteisingai buvo suteiktas Bendrijos prekių muitinis statusas. Deklaranto (UAB „T1“) prašymas anuliuoti eksporto deklaraciją 15LTVR5000EK0A3B94 ir užbaigti tranzito procedūrą pagal MRN 15NL0005101837F4F0 netenkinamas, ir, vadovaujantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – BMK), 203 straipsniu, bus įregistruota mokestinė prievolė muitinei.

Pareiškėjas 2016 m. vasario 2 d. raštu „Dėl informacijos ir dokumentų pateikimo“ informavo vietos mokesčių administratorių, kad muitinės deklarantas nepastebėjo, jog prekės buvo gabenamos vykdamas muitinio tranzito procedūrą pagal T1 MRN 15NL0005101837F4F0, todėl buvo įforminta eksporto deklaracija Nr. 15LTVA1000EK0A3B94 (2015-10-19) ir ginčo prekės išgabentos į Baltarusijos Respubliką pagal CMR Nr. 0015605 (2015-10-19).

Vilniaus TM 2016 m. kovo 3 d. sprendimu Nr. 18KP-04-178 nusprendė, jog už tinkamai neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą, vykdytą pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 15NL0005101837F4F0 (2015-10-15), solidariems skolininkams – Pareiškėjui ir Olandijos įmonei „S1“, atsirado mokestinė prievolė muitinei.

Skundžiamame sprendime nurodyta, jog, vadovaujantis BMK 84 str. 1 bei 2 dalimis, išorinio tranzito procedūra yra sąlyginio neapmokestinimo procedūra, skirta palengvinti tam tikros ekonominės veiklos vystymą, o deklaruotos prekės laikomos importuotomis, sąlyginai atidedant importo mokesčių sumokėjimą, iki procedūra bus baigta.

BMK 92 str. 1 dalyje numatyta, kad Bendrijos / bendroji tranzito procedūra baigiama, kai, vadovaujantis atlikimo tvarką reglamentuojančiomis nuostatomis, prekės ir atitinkami dokumentai pateikiami paskirties muitinės įstaigai, o 2 dalyje nurodyta, kad muitinė užbaigia procedūrą, kai, palyginusi išvykimo įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali patvirtinti, kad procedūra buvo atlikta tinkamai. Už nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra, laikymąsi atsako procedūros vykdytojas (BMK 96 str. 1 dalies (b) punktas). Minėto straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad nepaisant 1 dalyje nustatytų tranzito procedūros vykdytojo prievolių, prekių vežėjas arba gavėjas, priėmęs prekes ir žinantis, kad jos gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą, taip pat atsako už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) yra konstatavęs, jog, taikant šią procedūrą, egzistuoja akivaizdi rizika, susijusi su teisingu muitų teisės aktų taikymu ir muitų surinkimu, todėl šia procedūra besinaudojantys asmenys turi griežtai laikytis iš jos išplaukiančių pareigų. Deklaruojant sąlyginio neapmokestinimo procedūrai deklaruotas prekes reeksporto muitinės sankcionuotam veiksmui, siekiama leisti muitinei paskutiniu momentu atlikti muitinės patikrinimus pagal BMK 37 straipsnio 1 dalį, t. y. patikrinti, ar reeksportuojamos prekės iš tikrųjų yra prekės, kurioms buvo įforminta sąlyginio neapmokestinimo procedūra. Todėl prekes deklaravus eksporto procedūrai, joms neteisingai suteikiamas Bendrijos prekių statusas ir „taip tiesiogiai paveikta muitinės teisė atlikti patikrinimus pagal Muitinės kodekso 37 straipsnio 1 dalį“. ESTT nuomone, tokiais aplinkybėmis, *sąlyginio neapmokestinimo procedūrai deklaruotas prekes deklaravus eksportui, turi būti laikoma šių prekių neteisėtu paėmimu iš muitinės priežiūros* (ESTT 2010-01-14 sprendimas sujungtose bylose Nr. C-430/08 ir C-431/08).

Vadovaujantis BMK 79 straipsniu, ne Bendrijos prekės įgyja Bendrijos prekių statusą išleidus jas į laisvą apyvartą. Tai reiškia, kad prekėms pritaikytos prekybos politikos priemonės, atlikti kiti nustatyti prekių importo formalumai ir kad prekės apmokestintos visais teisiškai privalomais sumokėti muitais. BMK 865 str. 1 dalyje nustatyta, kad atitinkamų prekių muitinės deklaracijos pateikimas arba bet koks kitą tokią pačią teisinę galią turintis veiksmas ir dokumento pateikimas kompetentingai institucijai patvirtinti laikomas prekių paėmimu, vengiant muitinės

priežiūros, atsižvelgiant į BMK 203 str. 1 dalį, jeigu šie veiksmai nulemia neteisingo Bendrijos prekių muitinio statuso suteikimą šioms prekėms.

ESTT taip pat yra nurodęs, jog, norint konstatuoti prekės neteisėtą paėmimą iš muitinės priežiūros, pakanka, jog prekė iš tikrųjų buvo paimta vengiant galimų patikrinimų, nepaisant to, kad šiuos patikrinimus kompetentinga institucija realiai atliko. Išnagrinėjęs bylą ESTT nusprendė, kad eksporto deklaracijose nurodžius Bendrijos prekių eksportą žymintį muitinės procedūros kodą vietoj kodo, taikomo prekėms, sąlyginai neapmokestinamoms muitais, atsiranda skola muitinei pagal BMK 203 str. 1 dalį ir BMKĮN 865 straipsnio pirmą pastraipą.

Pagal BMK 203 str. 1 dalį importo skola muitinei atsiranda neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes, o pagal šio straipsnio 2 dalį skolininkais laikomas asmuo, paėmęs prekes iš muitinės priežiūros (1 įtrauka), o atitinkamais atvejais taip pat asmuo, turėjęs vykdyti prievoles, susijusias su laikinuoju saugojimu arba su prekėms įformintos muitinės procedūros taikymu (4 įtrauka).

Muitinės departamentas, remdamasis išdėstytais argumentais bei ESTT praktika, konstatavo, jog nagrinėjamu atveju deklaravus ne Bendrijos prekes (kurios buvo įvežtos į Bendrijos muitų teritoriją pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 15NL0005101837F4F0 (2015-10-15) ir tranzito procedūros neužbaigus) eksporto procedūrai (deklaracija Nr. 15LTVA1000EK0A3B94, procedūros kodas „1000“), prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros bei joms neteisėtai suteiktas Bendrijos prekių statusas.

Sprendime nereikšmingu ir įtakos mokestinės prievolės atsiradimui neturinčiu pripažintas Pareiškėjo skundo argumentas, jog ginčo prekės buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką. Padaryta išvada, jog Vilniaus TM 2016 m. kovo 3 d. sprendimu Nr. 18KP-04-178 importo mokesčių skola įregistruota pagrįstai.

Pareiškėjas su skundžiamu sprendimu nesutinka ir prašo Komisijos jį panaikinti.

Pareiškėjas nurodė, jog nesutinka su sprendime išdėstyta ESTT nuomone, jog tokiu kaip Pareiškėjo atveju prekės buvo neteisėtai paimtos iš muitinės priežiūros. Pareiškėjas nurodo, jog ginčo prekės, kurios buvo gabenamos pagal tranzito deklaraciją, dėl muitinės tarpininko klaidos buvo deklaruotos ne reeksporto, o eksporto procedūrai ir jos buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką.

Pareiškėjas nurodo, jog jo atveju skundžiamo sprendimo nuoroda į BMK 203 str. 1 dalį ir prekių neteisėtą paėmimą iš muitinės priežiūros yra netiksli. Ginčo prekės nebuvo išleistos į laisvą apyvartą, nes Pareiškėjas nedeklaruoja prekių išleidimo į laisvą apyvartą, o reeksportuoja prekes į trečiąsias šalis.

Pagal BMK 238 str. 2 d. b punktą importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu prekės eksportuojamos iš Bendrijos muitų teritorijos, todėl Pareiškėjo atveju mokestinė prievolė muitinei turėtų būti panaikinta.

Kadangi Pareiškėjas neturėjo ketinimų paimti prekes iš muitinės priežiūros, siekiant nuslėpti mokesčius, jo nuomone, muitinė pagal BMK 37 straipsnio nuostatas turėjo visas galimybes tikrinti prekes ir dokumentus, siekdama nustatyti prekių statusą.

Iš bylos medžiagos matyti, kad skundžiamas sprendimas tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl to, ar Pareiškėjas pagrįstai pagal BMK 96 str. 2 dalį pripažintas solidariu skolininku muitinei dėl neužbaigtos Bendrijos tranzito procedūros pagal tranzito deklaraciją T1 MRN 15NL0005101837F4F0 (2015-10-15), Muitinės departamentui konstatavus, jog ginčo prekės buvo neteisėtai paimtos iš muitinės priežiūros. Pasak Pareiškėjo, Muitinės departamentas sprendime nepagrįstai skolos atsiradimą sieja su prekių neteisėtu paėmimu iš muitinės priežiūros (BMK 203 straipsnio 1 dalis), nes prekės buvo pateiktos muitinei, tačiau per klaidą jos buvo deklaruotos eksporto, o ne reeksporto muitinės procedūrai ir buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką. Pareiškėjas taip pat nurodo, jog jo atveju mokestinė prievolė turi būti panaikinta BMK 238 str. 2 dalies b punkto pagrindu.

Dēl Pareiškējo pripažinimo skolininku. Pagal BMK 92 str. 1 dalį išorinio tranzito procedūra baigiama ir jos vykdytojo išipareigojimui įvykdomi, kai prekės, kurioms buvo įforminta procedūra, ir atitinkami dokumentai pateikiami paskirties muitinės įstaigai, vadovaujantis atitinkamos procedūros nuostatomis. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad muitinė užbaigia procedūrą, kai, palyginusi išvykimo įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali patvirtinti, kad procedūra buvo atlikta tinkamai.

Pagal BMK 96 str. 2 dalį, nepaisant 1 dalyje nustatytų tranzito procedūros vykdytojo prievolių, prekių vežėjas arba gavėjas, priėmęs prekes ir žinantis, kad jos gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą, taip pat atsako už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą ir už deramą priežiūrą, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės.

Pagal BMK 213 straipsnį, jeigu vieną skolą muitinei privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tokią skolą.

Komisija pažymi, jog byloje nėra ginčo dėl tokių nustatytų faktinių aplinkybių: kad tranzito procedūros pagal ginčo T1 deklaraciją vykdytojas yra Olandijos įmonė „S1“, kad prekių gavėjas – Pareiškėjas, žinojo, jog prekės gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą (Pareiškėjui 2015-10-19 buvo išduotas fitosanitarinis reeksporto sertifikatas), ir kad ši tranzito procedūra buvo neužbaigta, t. y. prekės ir T1 deklaracija paskirties muitinės įstaigai per tranzito procedūros užbaigimo terminą nebuvo pateikti. Taigi, darytina išvada, jog Pareiškėjas BMK 96 str. 2 dalies ir 213 straipsnio pagrindu kartu su Olandijos įmone pagrįstai yra pripažintas solidariu skolininku muitinei.

Dēl skolos muitinei atsiradimo teisinio pagrindo. Kaip jau minėta, byloje yra konstatuota, jog importo skola muitinei atsirado BMK 203 str. 1 dalies pagrindu – neteisėtai paėmus iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes. Tuo tarpu Pareiškėjas akcentuoja tai, kad prekės buvo pateiktos muitinei, tačiau per klaidą jos buvo deklaruotos eksporto, o ne reeksporto muitinės procedūrai ir buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką.

ESTT sujungtose bylose C-430/08 ir C-431/08 (*Terex Equipment Ltd, FG Wilson (Engineering) Ltd, Caterpillar EPG Ltd*) (šiose bylose pagal laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūrą įvežtos ne Bendrijos prekės buvo deklaruotos eksporto muitinės procedūrai (procedūros kodas 1000), vietoj reeksporto (procedūros kodas 3151) konstatavo, jog BMK 203 str. 1 dalyje nurodyta neteisėto paėmimo iš muitinės priežiūros sąvoka turi būti suprantama kaip apimanti bet kokią veiksmą ar neveikimą, kuris trukdo, nors ir trumpam, kompetentingai muitinei prieiti prie muitinės priežiūros prekių ir atlikti Bendrijos muitų teisės aktuose numatytus patikrinimus (35 punktas). Pagal BMKĮN 865 str. 1 dalį atitinkamų prekių muitinės deklaracijos pateikimas arba bet koks kita tokią pačią teisinę galią turintis veiksmas ir dokumento pateikimas kompetentingai institucijai patvirtinti laikomas prekių paėmimu vengiant muitinės priežiūros, atsižvelgiant į Kodekso 203 straipsnio 1 dalį, jeigu šie veiksmai nulemia neteisingo Bendrijos prekių muitinės statuso suteikimą šioms prekėms. Šioje teisės normoje yra numatyta situacija, kai deklaracijose prekėms priskiriamas Bendrijos prekių statusas, kurio jos negali turėti, o dėl to ne Bendrijos prekės išvengia muitinės priežiūros, kuri joms privaloma pagal Bendrijos muitinės kodeksą ir visų pirma jo 37 straipsnį (40 punktas). ESTT konstatavo, jog eksporto deklaracijose muitinės procedūros kodo 1000, žyminčio Bendrijos prekių eksportą, nurodymas vietoj kodo 3151, parodančio prekių, kurioms taikoma laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, reeksportą, turi būti laikomas šių prekių neteisėtu paėmimu iš muitinės priežiūros. Atitinkamai tokia situacija lemia skolos muitinei atsiradimą pagal BMK 203 str. 1 dalį ir BMKĮN 865 str. pirmą pastraipą (žr. 47 ir 51 punktus).

Pareiškėjo atveju, neužbaigus tranzito procedūros, t. y. nepateikus prekių paskirties muitinės įstaigai ir neįforminus joms reeksporto muitinės procedūros, o ginčo prekes deklaravus eksporto procedūrai, skundžiamame sprendime pagrįstai padaryta išvada, jog prekės buvo neteisėtai paimtos iš muitinės priežiūros ir atitinkamai skola muitinei atsirado BMK 203 str. 1 dalies pagrindu.

Dėl BMK 238 str. 2 dalies b punkto taikymo. Pagal BMK 238 str. 2 dalies b punktą importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu prekės eksportuojamos iš Bendrijos muitų teritorijos. Pareiškėjas nurodo, jog ginčo prekės buvo išgabentos į Baltarusijos Respubliką, todėl, remiantis minėtu teisiniu pagrindu, mokesstinė prievolė turėtų būti panaikinta.

Komisija pažymi, jog iš BMK 238 str. 1 dalies nuostatų turinio matyti, jog BMK 238 straipsnis reglamentuoja atvejus, kai muitas grąžinimas ar atsisakoma jį išieškoti, importuojant defektų turinčias arba sutarties sąlygų neatitinkančias prekes, todėl su nagrinėjamu ginču nėra susijęs ir negali būti taikomas.

Pareiškėjas savo skunde taip pat išdėstė argumentus, jog Muitinės departamentas skundžiamą sprendimą priėmė pažeisdamas Muitinės įstatymo 92 str. 2 dalyje nustatytą tvarką dėl skundo nagrinėjimo terminų. Komisija pažymi, jog viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą (LVAT 2012-01-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-110/2012). Todėl Pareiškėjo skundo argumentai, kaip neturintys teisinės reikšmės, sprendžiant dėl skundžiamo sprendimo teisėtumo ar pagrįstumo, plačiau nenagrinėjami.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos 2016-05-23 sprendimą Nr. 1A-210.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene